

Systemic Justice

Strategic litigation for racial, social and economic justice

Beleidsplan December 2021

1. INLEIDING: EEN DRINGENDE NOODZAAK VOOR RECHTVAARDIGHEID EN GELIJKHEID

In onze samenleving worden mensen van gemarginaliseerde groepen fundamenteel en structureel anders behandeld. Geracialiseerde groepen worden onevenredig hard getroffen door politiegeweld; migranten worden onmenselijk behandeld binnen en buiten de grenzen van Europa; en sociale diensten en commerciële producten, zoals hypotheeken en consumentenkredieten, worden verstrekt (of geweigerd) op basis van beoordelingen waarin identiteitskenmerken zoals etniciteit, religie en gender worden meegenomen. Hierdoor worden groepen die al gemarginaliseerd en geracialiseerd worden en al dan niet in een achterstandspositie verkeren, onevenredig hard getroffen.

De rechtbanken kunnen ingezet worden om mensenrechten te garanderen en maatschappelijke verandering mogelijk te maken. Recente nieuwsberichten illustreren hoe overwinningen in de rechtszaal positieve verandering teweeg kunnen brengen: op het gebied van klimaatrechtvaardigheid zien we hoe rechtszaken tegen staten hen ertoe aanzetten actie te ondernemen om de koolstofuitstoot te verminderen, en uitspraken over de huwelijksgelijkheid leiden tot de "legalisering" van het homohuwelijk.

Maar gemarginaliseerde gemeenschappen zijn momenteel niet in staat het potentieel dat procederen voor hun zaak zou kunnen hebben volledig te benutten. Strategisch procederen wordt op beperkte mate ingezet voor degenen die werken aan anti-racisme, sociale- en economische rechtvaardigheid. Bovendien worden gemeenschappen door de bestaande procesvoering onvolledig bediend omdat hun behoeften niet centraal worden gesteld. De huidige klimaatprocedures richten zich bijvoorbeeld niet op de behoeften van gemarginaliseerde groepen terwijl zij juist hard door klimaatverandering geraakt worden. Ook in de beweging voor gelijke behandeling in het huwelijk wordt witheid bevoordeeld terwijl niet-normatieve relaties ondergeschikt worden gemaakt.

Een intersectionele benadering ontbreekt, vaak als gevolg van een ongelijke machtsdynamiek tussen gemeenschappen en degenen die het juridische werk doen. Daarnaast zijn de kosten van juridische procedures hoog, zijn procedures ingewikkeld, en vormt de advocatuur nog altijd geen goede afspiegeling van onze samenleving. Dit betekent dat de gang tot de rechtbank niet voor iedereen toegankelijk is en dat zaken niet worden aangestuurd door de gemeenschappen die er het meeste voordeel van zouden kunnen hebben.

2. DE ROL VAN SYSTEMIC JUSTICE: HET BEVORDEREN VAN ANTI-RACISME EN SOCIALE EN ECONOMISCHE GELIJKHEID DOOR MIDDEL VAN STRATEGISCH PROCEDEREN

Systemic Justice wil de beperkte wijze waarop het recht werkt voor gemeenschappen die zich inzetten voor anti-racisme en sociale- en economische rechtvaardigheid radicaal veranderen. Met behulp van expertise en community building streeft Systemic Justice ernaar het vermogen van maatschappelijke organisaties en bewegingen te vergroten om strategische procedures in te zetten in hun campagnes voor verandering.

Door te werken met een participatief, collaboratief en open partnerschapsmodel, kan strategisch procederen niet alleen bestaande campagnes voor gerechtigheid versterken, maar ook een centraal punt vormen waaromheen solidariteit en nieuwe campagnes worden opgebouwd. Het centraal stellen van het perspectief, narratief, en de geleefde ervaringen van gemeenschappen is hierin van essentieel belang. In plaats van advocaten de koers te laten bepalen, worden in samenwerking door

SYSTEMIC JUSTICE

gemeenschappen gestuurde (proces)strategieën ontwikkeld. Hierdoor wordt het recht opengesteld voor degenen die het het hardst nodig hebben.

Om haar doelstellingen te bereiken zal Systemic Justice de volgende activiteiten ondernemen:

1. *Kennis en macht opbouwen* - we zullen de kennis en vaardigheden opbouwen van organisaties en bewegingen die strijden voor rechtvaardigheid en gelijkheid, zodat zij beter geïnformeerde keuzes kunnen maken over hoe zij procesvoering kunnen integreren in hun strategie voor verandering;
2. *Voeren van gemeenschapsgestuurde strategische rechtszaken* - we zullen samen met onze partners procederen om verandering via de rechter te bewerkstelligen;
3. *Impact vergroten* - we zullen een praktijkgemeenschap creëren met het bredere veld van procederende en campagnevoerende organisaties, waarin we onze participatief ontwikkelde werkmodellen zullen delen en gemeenschapsgestuurd procederen bevorderen.

Door het vergroten van de toegang tot het recht en het versterken van het ecosysteem van organisaties en bewegingen die procederen, gelooft Systemic Justice dat we kunnen bijdragen aan het ontmantelen van de machtsstructuren die ten grondslag liggen aan racisme en sociale- en economische onrechtvaardigheid.

Om ervoor te zorgen dat de door Systemic Justice geïnitieerde procedures aansluiten bij de behoeften van het veld, zullen we consultaties houden met bewegingen en gemeenschappen in Europa¹ die zich inzetten voor sociale rechtvaardigheid.

In de eerste helft van 2022 zullen we een reeks (virtuele) rondetafelgesprekken organiseren met in totaal ongeveer 100 organisaties, bewegingen en gemeenschappen. Deze consultaties zullen voortbouwen op een eerste enquête om behoeften in kaart te brengen die naar meer dan 250 organisaties en bewegingen is gestuurd; meer dan 50 gesprekken met belanghebbenden in 2021; en bureauonderzoek. Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de behoeften binnen gemeenschappen zelf te waken voor behoeften die de prioriteiten weerspiegelen van organisaties met grotere zichtbaarheid en meer privilege, zullen de rondetafelgesprekken zich richten op bewegingen en organisaties die rechtstreeks met gemeenschappen werken.

In totaal zijn er zeven rondetafelgesprekken gepland, te beginnen met een Verenigd Koninkrijk-specifieke sessie, gevolgd door zes thematische rondetafelgesprekken:

- Klimaatrechtvaardigheid
- Anti-racisme
- Sociale bescherming
- Politie
- Toegang tot het recht
- Vrij verkeer van personen

---

¹ Onder "Europa" verstaat Systemic Justice de lidstaten van zowel de Europese Unie als de Raad van Europa.

SYSTEMIC JUSTICE

De sessie voor het Verenigd Koninkrijk zal alle zes thema's bestrijken. De thema's worden vanuit een intersectionele invalshoek benaderd, waarbij centraal staat hoe iemands sociale of politieke identiteit en persoonlijke kenmerken (ras, klasse/sociaal-economische status, seksualiteit, gender, nationaliteit, godsdienst/overtuiging en/of handicap) samen kunnen leiden tot verschillende vormen van discriminatie, uitsluiting en onderdrukking. De problematiek zal zowel de digitale als niet-digitale context omvatten.

Begin juli zal de reeks rondetafelgesprekken worden afgerond, waarna de gegevens worden geanalyseerd, een kort verslag zal worden geschreven en de bevindingen in verschillende formaten toegankelijk zullen worden gemaakt met de hulp van een deskundige op het gebied van datavisualisatie. Het verslag en het materiaal zullen in september 2022 worden gepubliceerd, met een klein publieksevenement en bijbehorende marketing om de bevindingen onder de aandacht te brengen van een breder publiek. Het rapport, de infografieken en alle andere ontwikkelde materialen zullen onder open toegang worden gedeeld met de gemeenschappen die hebben deelgenomen, zodat zij deze kunnen gebruiken voor hun eigen campagnes en activiteiten

Systemic Justice zal haar strategische focus vaststellen op basis van de resultaten van de inventarisatie en in het derde en vierde kwartaal van 2022 beginnen met het ontwikkelen van de eerste projecten voor rechtszaken. Na 2022 verwachten wij ons werk op te schalen tot 12 à 15 projecten. Dialoog en overleg met het bredere veld om richting te geven aan ons werk zal een voortdurend proces zijn. Vanaf 2023 zullen we ook de opbouw van een praktijkgemeenschap met andere procederende organisaties volledig opschalen om *best practices* in gemeenschapsgestuurd werk te delen en verder te ontwikkelen.

3. ORGANISATIESTRUCTUUR

Systemic Justice is opgericht als een stichting. Het Bestuur bestaat uit de volgende personen:

- Y.O Jansen (Nani Jansen Reventlow), voorzitter
- Fatou Tevette, penningmeester en secretaris

De verantwoordelijkheden van het Bestuur zijn omschreven in de akte van oprichting als geregistreerd bij de Kamer van Koophandel. Het Bestuur verricht haar bestuurswerkzaamheden om niet.

Systemic Justice zal aanvankelijk werken met een lichte personeelsbezetting en de hulp van consultants inroepen voor specifieke werkzaamheden. Naast een fulltime Directeur zullen een part-time teamlid (0,5 FTE), en een academisch onderzoeksteam werken aan de implementatie van de strategie. Verder personeel zal worden aangenomen in de loop van 2022 en 2023. Het personeel van Systemic Justice zal marktconform – in lijn met gebruikelijke salarissen in de non-profit wereld – worden betaald.

4. FINANCIERING

Systemic Justice heeft geen winstoogmerk. Alle financiële middelen die worden verworven zullen worden aangewend om haar ideële doelstellingen op het gebied van mensenrechten – een samenleving vrij van racisme en sociale en economische ongelijkheid – na te streven.

SYSTEMIC JUSTICE

Systemic Justice streeft ernaar, wanneer zij op volle sterkte is (vanaf 2023, wanneer de organisatie volledig operationeel is en volledige personeelsbezetting heeft), te opereren met een jaarlijks budget van tenminste EUR 6 miljoen. Gesprekken met meerdere donoren zijn gaande.

Zodra de eerste fase van het strategieproces is afgerond en de prioriteiten voor Systemic Justice zijn vastgesteld, kunnen verdere fondsenwervingsactiviteiten plaatsvinden. Deze worden gebaseerd op de thematische onderwerpen waarop Systemic Justice zich aanvankelijk zal richten. In die fase zal een gedetailleerde fondsenwervingsstrategie worden opgesteld, waarbij mede zal worden bepaald welke partijen uit welke categorieën financiers in aanvulling op de stichtingen en fondsen waarmee Systemic Justice op dit moment in gesprek is kunnen worden benaderd om voldoende financiële steun te werven voor de activiteiten van Systemic Justice gedurende de eerste 5 jaar.

5. VERMOGENSBEHEER

Als non-profit organisatie met ideëel oogmerk in de startup fase, zal Systemic Justice zich in de eerste jaren van haar bestaan in hoofdzaak richten op het nastreven van haar doelstellingen. Dit wordt ook gereflecteerd in het beheer van haar financiën: alle fondsen die door Systemic Justice worden verworven zullen voornamelijk worden aangewend ten behoeve van het uitvoeren van haar activiteiten zoals hierboven in dit beleidsplan is uiteengezet.

70% van Systemic Justice's besteedbaar inkomen komt ten goede aan het uitvoeren van haar activiteiten. De overige 30% zal worden besteed aan de vaste lasten van de organisatie.

Wanneer Systemic Justice zich in de eerste jaren van haar bestaan aan haar donoren heeft bewezen, zal zij kunnen beginnen haar vermogensbeheer te richten op het opbouwen van een bescheiden continuïteitsreserve. Van enige beleggingen is op dit moment voor Systemic Justice geen sprake.